

Autoriteit
Consument & Markt

Risico's op de cloudmarkt

Conclusies en aanbevelingen marktstudie clouddiensten

Femke Nagelhoud – de Jong
ECP Deelnemersspecial, 9 februari 2023

Markten goed laten werken voor mensen en bedrijven

Marktstudie clouddiensten

- Een marktstudie: aanleiding en aanpak
- De cloudmarkt: gebruik, keuzes en aanbieders
- Marktrisico's en belemmeringen
- Instrumenten & aanbevelingen
- Vervolgacties

Een marktstudie: aanleiding en aanpak

Doel: onderzoeken hoe de cloudmarkt functioneert en of er problemen zijn, die veroorzaakt worden door marktstructuren of door gedrag van bepaalde marktspelers.

- Aanleiding
 - Belang clouddiensten in Nederlandse maatschappij en economie
 - Rol *big tech* partijen
 - Digitale agenda Europese Unie
- Afbakening: focus op zakelijke markt in NL & EU
- Een formeel instrument met een informele insteek

De cloudmarkt: gebruik

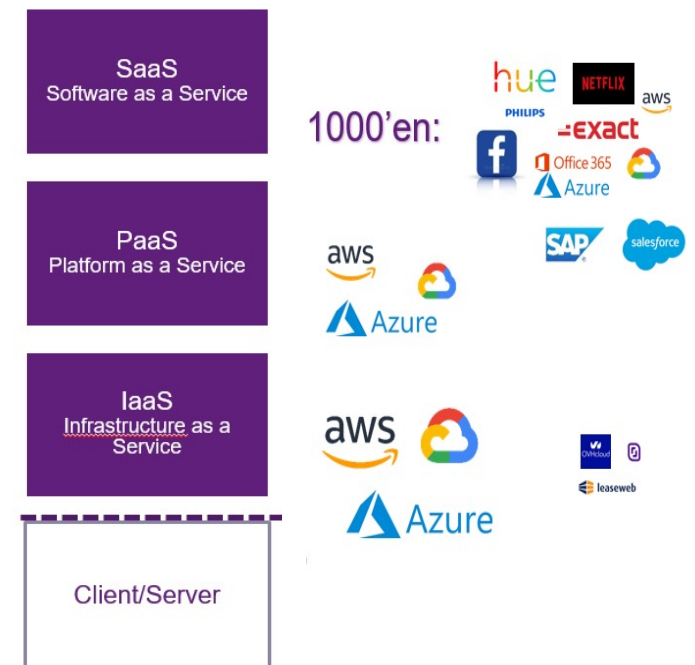
- Ongeveer 65 procent van de Nlse bedrijven maakt gebruik van clouddiensten
 - NL één vd koplopers in gebruik in Europa
- Europa gemiddeld: 41 procent, maar veel spreiding over lidstaten
- Veel spreiding in gebruik door verschillende sectoren en lagen
- Sterke groei in afgelopen jaren, ook voor komende jaren verwacht
 - Efficiënter inrichten van bedrijfsprocessen
 - Groeiend belang voor verwerken en analyseren van data
- Multi-cloud: bewust of onbewust

De cloudmarkt: keuzes gebruikers

- Voordelen diensten afnemen bij eenzelfde cloudaanbieder
- Invloed historische keuzes
- Prijs: moeilijk schattingen totale kosten te maken
- Gratis producten en diensten
- Privacy en security
- Keuze obv naamsbekendheid

De cloudmarkt: aanbieders

- Grootste aanbieders AWS (Amazon), Azure (Microsoft) en Google Cloud Platform (Google)
 - Hoge mate van concentratie: AWS & Azure beide marktaandeel van ~ 35 a 40 procent, met name op IaaS en PaaS laag.
 - Van groot belang in hun (financiële) ecosysteem
- Veel ICT bedrijven ook sterk in één van de lagen
 - Oracle, IBM, VMware
- Ook veel kleine NLse en Europese aanbieders, veelal zonder geïntegreerd aanbod.
 - Bijv. Leaseweb, OVHCloud, ODC-Noord

Marktkenmerken

- Schaalvoordelen
- Netwerkeffecten
- Integratie grote partijen
 - Verticale integratie: compleet & interoperabel productaanbod
 - *Conglomerate effects*: economies of scope, dataflow, diepe zakken
- Toetredingsdrempels
 - Uitdagingen nieuwe aanbieders: credits, geïntegreerd aanbod
 - Afzonderlijke lagen

Marktrisico's en belemmeringen

De ACM maakt zich zorgen over een drietal zaken op deze markt:

1. Lock-in problematiek

- De eerste keuze van een gebruiker is essentieel
- Technische overstapdrempels
 - Diensten zijn met elkaar verweven, niet voor alle diensten is een passend alternatief en er zijn problemen met dataportabiliteit*
- Financiële overstapdrempels
 - Onvoorspelbare tariefstructuur, tarieven voor verplaatsen van data uit de cloud (egress fees)*

Marktrisico's en belemmeringen

De ACM maakt zich zorgen over een drietal zaken op deze markt:

2. Gebrek aan interoperabiliteit

- Diensten van verschillende cloudaanbieders kunnen niet goed met elkaar communiceren
- Dit versterkt de lock-in want gebruikers moeten bij nieuwe diensten ook voor dezelfde aanbieder kiezen
- Gebruikers hebben minder vrijheid om diensten van verschillende aanbieders te combineren
- Dit heeft een negatieve invloed op innovatie

Dataportabiliteit is nodig om overstappen tussen cloudaanbieders mogelijk te maken, dit is een eenmalige stap. Interoperabiliteit is nodig om diensten van verschillende cloud aanbieders met elkaar te laten communiceren. Dit is een terugkerende actie.

Marktrisico's en belemmeringen

De ACM maakt zich zorgen over een drietal zaken op deze markt:

3. Toenemende consolidatie

- Door combinatie van lock-in, integratie van diensten bij grote aanbieders en beperkte interoperabiliteit kunnen aanbieders zonder geïntegreerd aanbod niet effectief concurreren
- Dit vergroot de afhankelijkheid van een aantal verticaal geïntegreerde clouddaanbieders.
- Deze afhankelijkheid verkleint de concurrentie ná het initiële keuzemoment en creëert risico's voor prijs, kwaliteit en innovatie

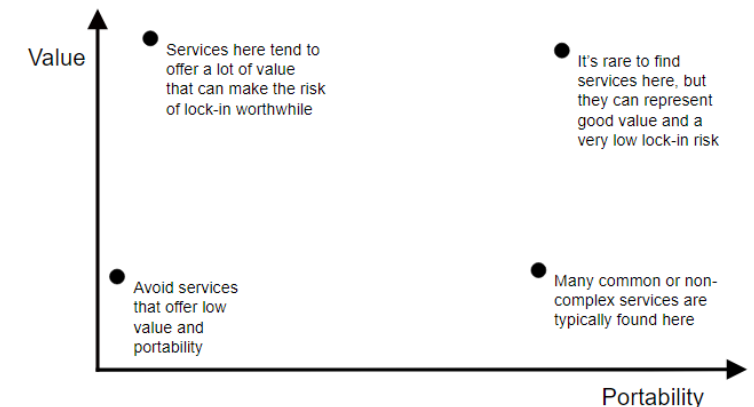
Instrumenten & aanbevelingen

Mogelijke huidige en toekomstige instrumenten

- Mededingingswet
- DMA
- Data Act

Wat kunnen cloudgebruikers zelf doen?

- Bewuste afweging toegevoegde waarde & portabiliteit

Vervolgacties

Twee concrete vervolgstappen

- ACM stelt aanpassingen in voorgestelde Data Act voor
 - Concrete tekstsuggestie aan Europese wetgever om interoperabiliteit tussen clouddiensten te bevorderen
 - *Two pager* verspreid in Brussel
- Vervolgonderzoek naar (financiële) overstapdrempels
 - Nader onderzoek naar *egress fees*
 - Verhouding technische en financiële overstapdrempels en gevolgen

